

ΟΜΙΛΙΑ ΜΑΝΟΛΗ ΟΡΦΑΝΟΥ ΠΡΕΟΔΡΟΥ ΤΗΣ Δ.Ε.Υ.Α. ΔΗΜΟΥ ΘΗΡΑΣ

Καλησπέρα κύριες κύριοι

Προέρχομαι από το Δήμο Θήρας που περιλαμβάνει τις νήσους Σαντορίνη και Θηρασία.

Έναν τόπο μοναδικό, όπως ίσως όλοι γνωρίζετε, με ιδιαίτερη ομορφιά αλλά και με ιδιαίτερα χαρακτηριστικά και προβλήματα. Είναι ένας τόπος ευλογημένος αλλά από τη θέση μου ως Πρόεδρου της Δ.Ε.Υ.Α.Θ., διαπίστωσα και πόσα «κρυφά» προβλήματα τον διατρέχουν.

Σαν επιχείρηση ύδρευσης - αποχέτευσης είναι σαν να τρέχουμε κυνηγώντας την ... ουρά μας. Δυο είναι τα βασικά θέματα που έχουμε να αντιμετωπίσουμε :

- Να παρέχουμε νερό και μάλιστα ποιοτικό στους κατοίκους και επισκέπτες καθ' όλη τη διάρκεια του χρόνου και ταυτόχρονα,
- Να είμαστε σε απόλυτη ετοιμότητα για να αντιμετωπίσουμε τους χιλιάδες, τα εκατομμύρια των επισκεπτών μας.

Αυτό μας οδηγεί σε μια συνεχή και ραγδαία αυξανόμενη πρόβλεψη διαχείρισης και υποδομών για τα οποία όσο και αν προσπαθούμε αυτά ποτέ δεν είναι αρκετά...

Θα σας δώσω κάποια ενδεικτικά στοιχεία για την αύξηση της κατανάλωσης τα οποία αποτυπώνουν τις ανάγκες μας και τα προβλήματα που αντιμετωπίζουμε.

Στον πίνακα αποτυπώνονται οι ετήσιες αυξήσεις κατανάλωσης νερού ανά οικισμό από το 2012 έως και το 2018. Η συνολική αύξηση κατανάλωσης σε μόλις έξι χρόνια ανέρχεται σε ποσοστό 91,5%. Μάλιστα ορισμένοι οικισμοί παρουσιάζουν αυξήσεις ρεκόρ όπως τα Φηρά με 105%, η Οία με 140%, το Μεγαλοχώρι με 280% και το Ακρωτήρι 340%.

Το 2018 ήταν μια χρονιά έκπληξη η οποία παρουσίασε συνολική ετήσια αύξηση σχεδόν 20%, ενώ την περίοδο αιχμής, που καλούμαστε να αντιμετωπίσουμε το δίμηνο Ιουλίου - Αυγούστου η συνολική αύξηση κατανάλωσης νερού ήταν της τάξης του 35% ενώ υπήρξαν οικισμοί με αυξήσεις μεγαλύτερες του 70%. Αντιλαμβάνεστε ότι αντίστοιχες αυξήσεις υπήρξαν στις ροές των λυμάτων και των φορτίων που καλούμαστε να επεξεργαστούμε στους βιολογικούς καθαρισμούς αρμοδιότητας της Δ.Ε.Υ.Α.Θ.

Η Σαντορίνη δυστυχώς δεν διαθέτει φυσικές πηγές ύδρευσης για να αντλήσουμε νερό παρά μόνον έναν «εξαντλημένο» υδροφόρο ορίζοντα, με έντονα φαινόμενα υφαλμύρισης και τον οποίο θα πρέπει άμεσα να προστατεύσουμε. Παράλληλα η ιδιαίτερη γεωμορφολογία του νησιού μας δεν ενδείκνυται για την κατασκευή κάποιου φράγματος το οποίο θα υποστήριζε σημαντικά στην επίλυση του προβλήματος υδροδότησης. Δεν μπορούμε, όπως αντιλαμβάνεστε, να εναποθέσουμε τις ελπίδες μας, ούτε στον θεό ούτε στον καιρό!

Έτσι καταλάβαμε από νωρίς ότι οι αφαλάτωσεις είναι μονόδρομος. Θέσαμε λοιπόν ως προτεραιότητα μας να ενισχύσουμε τις υπάρχουσες μονάδες αφαλάτωσης, να εγκαταστήσουμε νέες καθώς και να στραφούμε σε ανανεώσιμες πηγές ενέργειας.

Η Δ.Ε.Υ.Α. Θήρας διαθέτει συνολικά 13 μονάδες αφαλάτωσης στους οικισμούς Οίας, Θηρασίας, Φηρών και Ακρωτηρίου συνολικής δυναμικότητας παραγωγής 7.000 κυβικών ανά ημέρα. Μάλιστα ήδη κατασκευάζεται εργοστάσιο αφαλάτωσης της Δ.Ε.Υ.Α.Θ. στην θέση Αγ. Παρασκευή συνολικής δυναμικότητας 5.000 κυβικών ανά ημέρα και γίνονται προσπάθειες για την άμεση επέκταση του στις 10.000 κυβικά ανά ημέρα.

Επιπλέον έχουμε διασφαλίσει χρηματοδότηση για την εγκατάσταση μονάδων αφαλάτωσης 2.000 κυβικών ανά ημέρα για την επέκταση των υφιστάμενων εγκαταστάσεων Φηρών και την εγκατάσταση νέων μονάδων αφαλάτωσης 2.000 κυβικών ανά ημέρα για τις ανάγκες του Δημοτικού Διαμερίσματος Εμπορείου Θήρας. Παράλληλα έχουμε υποβάλλει νέα αίτηση χρηματοδότησης για την προμήθεια και εγκατάσταση νέων μονάδων αφαλάτωσης 2.000 κυβικών ανά ημέρα για τις συνεχώς αυξανόμενες ανάγκες ύδρευσης της Οίας.

Όσο αναγκαία είναι η ύδρευση άλλο τόσο καταλαμβάνει μεγάλο κομμάτι των αναγκών μας το θέμα της αποχέτευσης. Στόχος μας να λειτουργήσουμε και να διατηρήσουμε την Σαντορίνη και τη Θηρασιά καθαρή με την λιγότερη επιβάρυνση στο περιβάλλον.

Προς τούτο :

Η Δ.Ε.Υ.Α. Θήρας λειτουργεί συνολικά 6 βιολογικούς καθαρισμούς, έχει ολοκληρώσει τα απαιτούμενα δίκτυα αποχέτευσης στο μεγαλύτερο μέρος του νησιού και ιδίως σε όλους τους οικισμούς Γ' προτεραιότητας. Στην παρούσα φάση είναι σε εξέλιξη η αναβάθμιση του Βιολογικού Καθαρισμού Φηρών με νέα σύγχρονη τεχνολογία (MBR) και διπλασιασμό της δυναμικότητας του. Παράλληλα σχεδιάζουμε την άμεση αναβάθμιση του ΒΙΟ.ΚΑ. Καμαρίου και ελπίζουμε σύντομα να μπορέσουμε να αναβαθμίσουμε και να επεκτείνουμε όλες τις εγκαταστάσεις μας.

Από τα στοιχεία που σας έχω ήδη παρουσιάσει μέχρι τώρα θα έχετε διαπιστώσει ότι τα μεγέθη της λειτουργίας μας και των προβλέψεων μας αντιστοιχούν σε περιοχές αντίστοιχες των μεγάλων πόλεων. Είμαστε ένα νησί μέσα στα «παπούτσια» μιας μεγάλης πόλης για να σας το περιγράψω καλύτερα.

Παρόλα αυτά θέσαμε μια απόλυτη προτεραιότητα που μας έβγαλε από πολλά αδιέξοδα. Διεκδικήσαμε με συνέπεια με προετοιμασία και με επιμονή Ευρωπαϊκές και εγχώριες επιδοτήσεις για τον εκσυγχρονισμό των υποδομών μας και τη δημιουργία νέων. Η Δ.Ε.Υ.Α. Θήρας τα τελευταία χρόνια έχει υλοποιήσει ήδη χρηματοδοτούμενα έργα αξίας άνω των 18.000.000 € και σήμερα βρισκόμαστε σε διαδικασία παράλληλης υλοποίησης όλων των

έργων ύδρευσης και αποχέτευσης που βλέπεται στους πίνακες και η αξία των οποίων ξεπερνά τα 28.000.000 €. Ενώ συνεχώς σχεδιάζουμε, ωριμάζουμε και υποβάλλουμε προς ένταξη σε χρηματοδοτούμενα προγράμματα και άλλα σημαντικά έργα υποδομής :

- **Επέκταση – Εκσυγχρονισμός Εγκαταστάσεων Επεξεργασίας Λυμάτων**
Διασφάλιση ικανών εγκαταστάσεων οι οποίες να μπορούν να ανταποκριθούν στις ανάγκες που μας επιβάλλει το μέλλον και στην προστασία του περιβάλλοντος.
- **Επαναχρησιμοποίηση Επεξεργασμένων Υδάτων Ε.Ε.Λ. Δ.Ε.Υ.Α.Θ.**
Σε ένα άνυδρο νησί σαν το δικό μας είναι απαραίδεκτο καθημερινά να καταλήγουν χιλιάδες κυβικά επεξεργασμένου νερού στην θάλασσα.
Στόχος μας είναι μετά από κατάλληλη τριτοβάθμια επεξεργασία το νερό να διατίθεται προς άρδευση και εμπλουτισμό του υδροφόρου ορίζοντα.
- **Διαχείριση Ιλύος Εγκαταστάσεων Επεξεργασίας Λυμάτων Δ.Ε.Υ.Α.Θ.**
Η διαχείριση της ιλύος των βιολογικών καθαρισμών δυστυχώς σε όλη την Ελλάδα είναι σε πρώιμο στάδιο παρά το γεγονός ότι αποτελεί μια πρώτη ύλη για πολλές χρήσεις.
Η Δ.Ε.Υ.Α. Θήρας διερευνά τις δυνατότητες αξιοποίησης της ιλύος ώστε να επιλύσουμε και αυτό το πρόβλημα σύντομα με τον καλύτερο δυνατό τρόπο.
- **Διαχείριση Λιπών - Ελαίων - Λιπαρών Ουσιών - Απόβλητα Τροφίμων**
Η νέα Διοίκηση της Δ.Ε.Υ.Α.Θ. έδωσε προτεραιότητα και σε μια «κρυφή» βόμβα που έχει στα θεμέλια της και που αποτελεί ένα επικίνδυνο φαινόμενο.
Η ρίψη λιπών, ελαίων, λιπαρών ουσιών και αποβλήτων τροφίμων δημιουργεί τεράστιες επιπτώσεις στο αποχετευτικό δίκτυο της ΔΕΥΑΘ και κατ' επέκταση στο περιβάλλον του νησιού. Στόχος μας λοιπόν είναι να εφαρμόσουμε ένα σύστημα διαχείρισης και συστηματικών ελέγχων που θα περιορίσει αποτελεσματικά εάν όχι να εξαλείψει το πρόβλημα.
- **Ολοκλήρωση Εγκαταστάσεων Αφαλάτωσης**
Διασφάλιση επάρκειας ύδατος αλλά και διαθέσιμης εφεδρείας για να μπορούμε να ανταπεξέλθουμε σε τυχόν βλάβες διότι αποτελούμε ένα νησιωτικό Δήμο με ότι δυσκολίες αυτό συνεπάγεται.
- **Εγκατάσταση Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας**
Αντιστάθμιση της υψηλής κατανάλωσης ρεύματος από τις εγκαταστάσεις της Δ.Ε.Υ.Α.Θ. και μείωση κόστους στον τελικό αποδέκτη – καταναλωτή.
- **Ψηφιοποίηση – Χαρτογράφηση όλων των δικτύων ύδρευσης της Δ.Ε.Υ.Α.Θ.**
Είμαστε σε διαδικασία ολοκλήρωσης της χαρτογράφησης και την ψηφιοποίηση όλων των δικτύων της Δ.Ε.Υ.Α.Θ. και της δημιουργίας τρισδιάστατου ψηφιακού μοντέλου εδάφους του νησιού το οποίο θα μας βοηθήσει τόσο στην λειτουργία των υφιστάμενων εγκαταστάσεων όσο και στον σχεδιασμό των μελλοντικών παρεμβάσεων.
- **Αντικατάσταση παλαιών δικτύων ύδρευσης**
Σε ορισμένους οικισμούς υπάρχουν μεταλλικά δίκτυα ύδρευσης με έντονη διάβρωση λόγω παλαιότητας. Η Δ.Ε.Υ.Α.Θ. ήδη έχει αντικαταστήσει πολύ μεγάλο μέρος τους.

Στόχος μας είναι η πλήρης αντικατάσταση τους για διασφάλιση της ποιότητας του νερού στους καταναλωτές και τον περιορισμό των διαρροών.

- Δημιουργία Σύγχρονου Συστήματος Διαχείρισης - Τηλεελέγχου Εγκαταστάσεων Ύδρευσης και Μείωση Διαρροών

Αντιλαμβανόμενοι το πρόβλημα της κατακόρυφης αύξησης της κατανάλωσης νερού και ιδιαίτερα κατά τους θερινούς μήνες η ΔΕΥΑ Θήρας προσπαθεί να το λύσει :

1. Με άμεσο τρόπο :

- Κατασκευή νέων μονάδων αφαλάτωσης
- Αναβάθμιση υφιστάμενων μονάδων

2. Με έμμεσο τρόπο :

- Μείωση διαρροών και εξορθολογισμό όλων των παραμέτρων λειτουργίας των δικτύων ύδρευσης

Στο σημείο αυτό θα ήθελα να αναφερθώ σε ένα πάρα πολύ σημαντικό έργο για το οποίο η Δ.Ε.Υ.Α.Θ. έχει διασφαλίσει χρηματοδότηση στο πρόγραμμα «ΦΙΛΟΔΗΜΟΣ Ι» και σύντομα υπογράφεται η σύμβαση συνολικού ποσού 3.607.944,14 € το νέο Σύστημα Διαχείρισης και Τηλε-εποπτείας του υδρευτικού δικτύου Δήμου Θήρας.

Σκοπός είναι η άμεση παρουσίαση των αποθεμάτων, της κατανάλωσης και του ισοζυγίου νερού, της ρύθμισης της πίεσης του δικτύου νερού, της μείωσης των διαρροών, της παρακολούθησης της ποιότητας νερού και της δραστηκής μείωσης του κόστους παραγωγής και διανομής νερού.

Ακολουθως και μέσα από τη καθημερινή εφαρμογή του νέου αυτού συστήματος, οι μηχανικοί και τεχνικοί θα επιτύχουν την βέλτιστη λειτουργία του υδροδοτικού συστήματος που ελέγχει η Τεχνική Υπηρεσία της ΔΕΥΑ Θήρας.

Το νέο σύστημα συνολικά περιλαμβάνει 101 εγκαταστάσεις Τοπικών Σταθμών σε θέσεις του δικτύου ύδρευσης οι οποίοι κωδικοποιούνται με τους ακόλουθους εξής χαρακτηρισμούς:

- 45 Τοπικοί Σταθμοί Ελέγχου (ΤΣΕ),
- 15 Τοπικοί Σταθμοί Υπολειμματικού Χλωρίου (ΤΣΥΧ),
- 13 Τοπικοί Σταθμοί Ελέγχου και Ρύθμισης Πίεσης (ΤΣΕΡΠ),
- 13 Σταθμοί Ελέγχου Πίεσης (ΤΣΕΠ),
- 15 Σταθμοί Ελέγχου Πίεσης και Παροχής (ΤΣΕΠ+Π),
- Πιλοτική εγκατάσταση 600 έξυπνων υδρομέτρων τύπου AMR με δυνατότητα τμηματικής επέκτασης,
- Προμήθεια φορητού εξοπλισμού εντοπισμού αφανών διαρροών.

Το νέο σύστημα περιλαμβάνει έναν Κεντρικό Σταθμό Ελέγχου (ΚΣΕ) και έναν Περιφερειακό Σταθμό Ελέγχου (ΠΣΕ) με τα παρακάτω εξειδικευμένα λογισμικά:

- Λογισμικό τηλεελέγχου – τηλεχειρισμού (SCADA) του εξωτερικού δικτύου ύδρευσης
- Λογισμικό επιτήρησης και ελέγχου πίεσης εσωτερικού δικτύου ύδρευσης
- Λογισμικό εντοπισμού ύπαρξης διαρροών και υπολογισμού αποδοτικότητας δικτύων ύδρευσης.

- Λογισμικό απεικόνισης και διαχείρισης ενέργειας
- Πληροφοριακό σύστημα διαχείρισης ύδρευσης / αποχέτευσης για μητροπολιτικά δίκτυα

Με όλα τα παραπάνω η ΔΕΥΑ Θήρας εξασφαλίζει στους πελάτες της:

- ✓ Τις αναγκαίες ποσότητες νερού που ανά πάσα στιγμή θα μπορούν να καλύψουν ένα λογικό επίπεδο κατανάλωσης, ακόμα και τις περιόδους αυξημένης ζήτησης (τουριστική περίοδος),
- ✓ Τη διάθεση νερού που ικανοποιεί τις προβλεπόμενες από το νόμο προδιαγραφές ποιότητας,
- ✓ Την απρόσκοπτη ροή νερού μέσα από το δίκτυο διανομής χωρίς τον κίνδυνο θραύσεων αγωγών και
- ✓ Τη δυνατότητα συνεχούς παρακολούθησης της κατανάλωσης μέσω έξυπνων υδρομέτρων AMR (πilotική εφαρμογή).

Η Δ.Ε.Υ.Α. Θήρας κινείται πάντα σε μια προοπτική εκσυγχρονισμού και εξέλιξης. Στα πλαίσια αυτά θα κλείσω με ένα έργο για το οποίο είμαι περήφανος και αποτελεί ένα όνειρο το οποίο ευελπιστούμε να καταφέρουμε να υλοποιήσουμε. Το έργο αυτό δείχνει την «ταυτότητα» μας και την πολιτική μας.

Ακόμη και μια επιχείρηση ύδρευσης μπορεί να βάλει την σφραγίδα της με ένα έργο πολιτισμού. Και αυτό είναι η δημιουργία ενός θεάτρου που θα δημιουργηθεί πάνω από τις δεξαμενές μας που βρίσκονται σε ένα χώρο μοναδικό. Εδώ βλέπεται τον χώρο αλλά και τις προοπτικές που δημιουργούνται για πολιτιστικές εκδηλώσεις .

Η Δ.Ε.Υ.Α. Θήρας έχει πολλά και αντικρουόμενα κάποιες φορές προβλήματα να αντιμετωπίσει. Πιστεύουμε όμως ότι με συνέπεια, με συνέχεια και με αμεσότητα θα μπορέσουμε να δαμάσουμε αυτό το «θηρίο» που λέγεται διαχείριση υδατικών πόρων με ωφέλιμο τρόπο.